

Remiss angående promemoria utökade kontroll- och skyddsmöjligheter avseende skyddstillståndsdömda.

Synpunkter från Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejourer i Sverige

Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejourer i Sverige, Roks, är en feministisk organisation vars uppgift är att synliggöra och motverka mäns och killars våld mot kvinnor, tjejer och barn. Vårt mål är att bidra till en förbättring av kvinnors och tjejers livsvillkor. Roks arbetar för att synliggöra sambanden mellan kön, makt och våld samt öka kunskapen och kompetensen i dessa frågor såväl inom som utom organisationen. För Roks innefattar mäns våld mot kvinnor och tjejer utsatthet för fysisk och psykisk misshandel, pornografi, prostitution, sexuellt våld och trakasserier.

Roks ser att mäns våld kan drabba alla kvinnor och tjejer, men också att kvinnors och tjejers livsvillkor och livsrum kan variera beroende av etnicitet, social tillhörighet, ålder, sexualitet, funktionshinder och missbruk. Därför är det nödvändigt att belysa både de erfarenheter som skiljer och de som förenar kvinnor och tjejer. Roks uppmärksammar att mäns våld mot kvinnor och tjejer även drabbar barn som lever i våldets närhet. Vi vill därför synliggöra barnens situation och bidra till en förbättring av deras livsvillkor.

Kärnan i Roks verksamhet är stödet till lokala kvinno- och tjejourer i deras utveckling och arbete för kvinnor, tjejer och barn som är utsatta för mäns våld.

Sammanfattande synpunkter

Roks välkomnar förslag till ändringar i brottsbalken enligt promemorian *utökade kontroll- och skyddsmöjligheter avseende skyddstillståndsdömda* och ser på positivt på att fler befogenheter åläggs kriminalvården att fatta beslut i i ärenden som berör den straffutdömdes möjligheter att återfalla i brott för en ökad flexibilitet och skyndsamt, samt möjligheten för kriminalvården att bestämma vistelse, tid för övervakning samt elektronisk övervakning för den straffutdömda vid villkorlig frigivning.

Roks vill särskilt lyfta det som beaktas på sidan 37 i promemorian, under rubriken *övriga konsekvenser* att kvinnor ger uttryck för höga skattningar vid otrygghet enligt Nationella trygghetsrådets årliga undersökningar från Brottsförebyggande rådet och att de åtgärder som föreslås i promemorian syftar till öka tryggheten för alla medborgare och särskilt denna grupp i beaktandet av det sjätte delmålet i regeringens mål för jämställdhetspolitiken – att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Att promemorians förslag i den del den svarar emot ökade kontrollmöjligheter att mer flexibelt vidta åtgärder vid misskötsamhet, samt bestämmelse av vistelse för den straffutdömda är av största vikt ur den brottsutsattas perspektiv – i synnerhet för våldsutsatta kvinnor och barn. (Här eller någon annanstans: ev lägg in fakta om ökad frekvens mord, har ej kolla på bra länk, har ni?).

Det är glädjande att detta hörsammas i förslaget i form av att möjligheter att vidta åtgärder vid misskötsamhet mot bestämmelser kring platsvistelse kvarstår vid lagändringen och tillförs vid öppen straffåtgärd i form av villkorlig frigivning.

Roks efterlyser dock en tydligare skrivning kring samverkan för den brottsdömde mellan berörda aktörer kommun, regioner och övriga berörda, för att möjliggöra att bestämmelse av vistelse faktiskt efterlevs och att möjlighet att begå överträdelse mot bestämmelsen vid exempelvis kontaktförbud, förhindras av otydligheter om hemmahörighet och britser i eventuell planering vid vistelse och olika vårdåtgärder för den straffutdömde.

Roks efterlyser ett tydliggörande för hur brottsoffers trygghet ska kunna garanteras vid skyddstillsyn och villkorlig frigivning och bestämmelser kring vistelse och att öppna straffåtgärder dras in i de fall de inte efterlevs, och omvandlas till slutna straffåtgärder för den straffutdömde.

Det är enligt Roks glädjande att de ändringar som framkommer i förslaget innefattar att man vägt förslagets potentiella inskränkningar för den brottsdömde, samt individualpreventiva hänsyn som utgår från den enskildes behov, till exempel att inte återfalla i kvinnofrids- eller våldsbrottbrott och återanpassas i samhället, mot kvinnors rätt till trygghet och att rätten till trygghet hos brottsoffer klart uppmärksammas i promemorian.

Referenser

I detta ärende har ordförande Jenny Westerstrand beslutat. Vanessa Gustafsson har varit föredragande.

Stockholm den 2020-06-02

Jenny Westerstrand
Ordförande Roks